

3. června 2025

Vážený pane profesore Petráčku,

před časem jsem měl možnost zhlédnout Vaši přednášku *Budoucnost církve* ze dne 7. března 2024, která se konala na Farnosti Polička. V rámci této přednášky jsem slyšel Váš výklad problematiky hříchu a vztahu k Bohu. Mnohé z toho mě znepokojilo. Navíc jsem se s těmito tvrzeními – v různé podobě – setkal také jako student KTF UK během výuky.

Toto pro mě bylo znepokojujícím, avšak nikoli překvapivým zjištěním, a to vzhledem k tomu, že na této fakultě jste působil jako profesor a mezi vyučujícími máte mnoho podporovatelů i v současné době. Ostatně během mnoha jednání a z nástěnek můžeme slyšet či číst, že *nejde o Petráčka*.

Dovolte mi prosím, abych Vám – jako laik – formou otevřeného dopisu položil několik otázek k Vašemu výkladu teologie hříchu. Ve své přednášce jste řekl následující:

*Aby v té kombinaci toho života, který nám dává a naší svobodný vůle a talentů a dispozic, který nám dává, aby se nechal překvapovat naší tvořivostí, jakoby tím ohmatával část reality a získával nějakou jedinečnou zkušenost, kterou nemůže získat jinak. Ale není tam žádná distance, kdyby nás bůh přestal myslet, tak bysme přestali existovat, není tam jedinej moment, kdy bychom se od něj oddělili a to co jsme **historicky nazývali jako hřích**, tak si můžeme podle mě mnohem spíše představit, jako že nám bůh dává nějakou sadu jednání ze kterých my si volíme nějaký dobra, po kterých toužíme a který přijímáme a touží, abychom si vybrali to nejlepší. To co nejvíc vede v té velikonoční logice vydanosti a sebedarování. To co nejvíc vede k prohloubení a zintenzivnění našeho života k jeho větší, hlubší pravdivosti, ale když se rozhodneme blbě, což se nám samozřejmě stává na každodenní bázi, jsme příliš unavení a tak si **vybereme ty nižší dobra nebo zdánlivý dobra tak, ale to není tak, že by nás za to jako trestal, ale mnohem spíš si to analogicky můžeme představit že v nás jako trpí a že věří, že se vrátíme na nějakou tu trajektorii toho lidského a duchovního a křesťanského růstu...** A já si říkám: to je ale hodně ambiciózní ta představa, že já jako urazím Boha... Teď se na mně Bůh jako fakt našel, protože jsem ho fakt jako urazil... spíš si myslím, že tak nad náma může **analogicky***

kroutit hlavou nebo se jako podívat nad tím, jak jsme hloupí, jak děláme kravinu, kterýma nejvíc v posledku ubližujeme sami sobě, lidem kolem sebe. . . Tomáš Petráček, Farnost Polička, 7. března 2024. Zvýraznění v textu jsou vlastní.

V souvislosti s tímto bych Vám rád položil následující otázky:

1. **Byl Ježíš Kristus přibit na kříž?** A pokud ano – kroutil z něj nevěřícně hlavou, jak jsme hloupí, nebo tam v bolestech a v opuštění zemřel za naše hříchy?

On sám na svém těle vzal naše hříchy na kříž, abychom zemřeli hříchům a ožili spravedlnosti. Jeho rány vás uzdravily! (1 Petr 2:24)

Hřích je provinění proti rozumu, pravdě a správnému svědomí; je to přestupek proti pravé lásce k Bohu a bližnímu způsobený zvráceným lpěním na určitých věcech. Hřích zraňuje lidskou přirozenost a vážně narušuje lidskou solidaritu. Byl definován jako „slovo, skutek nebo touha proti věčnému zákonu“. (KKC 1849)

2. **Vykoupil nás Ježíš Kristus z omylů?** Zemřel a trpěl Ježíš Kristus proto, že jsme unavení a volíme menší dobro, nebo proto, že hřích je urážkou Boha, přináší smrt a je nezbytné za něj zaplatit mzdu?

Odměnou hříchu je totiž smrt, ale Božím darem je věčný život v Kristu Ježíši, našem Pánu. (Římanům 2:24)

Kristova smrt je zároveň velikonoční obětí, která dovršuje definitivní vykoupení lidí skrze beránka, který snímá hříchy světa, a obětí nové smlouvy, která znovu uvádí člověka do společenství s Bohem tím, že ho s ním smířila prostřednictvím krve prolité za všechny na odpuštění hříchů. (KKC 613)

3. **Pokud není třeba smíření, byla oběť Krista jen demonstrativním aktem sebevydání?**

A to všechno je z Boha, který nás se sebou smířil skrze Krista a pověřil nás, abychom sloužili tomuto smíření. Bůh v Kristu uzavřel se světem mír! Přestal lidem počítat viny a zprávu o tom smíření svěřil nám. (2 Korinským 5:18-19)

Často se také objevuje teze, která popírá jedinečnost a spásanosnou univerzalitu tajemství Ježíše Krista. Tento postoj nemá žádný biblický základ. Je třeba pevně věřit, jako ve stálý fakt víry církve, v pravdu o Ježíši Kristu, Božím Synu, Pánu a jediném spasiteli, který v události svého vtělení, smrti a vzkříšení dovršil dějiny spásy, jež mají v něm svou plnost a svůj střed. (Dominus Iesus čl. 13)

4. Byl Ježíš Kristus na kříži překvapen naší tvořivostí?

On však byl proboden naším proviněním, našimi vinami trýzněn byl; pro naše blaho snášel potrestání – byli jsme uzdraveni jeho ranami! (Izaiáš 53:5)

5. Je umělý potrat z důvodu nežádoucího početí menší nebo větší zlo? Anebo jak si vede na stupnici dobra? Když Bůh vidí, jak je dítě v děloze matky rozmačkáno ocelovými nástroji lékaře a jeho křik není slyšet, protože dítě křičí do plodové vody – kroutí nad tím Bůh jen nevěřičně hlavou?

Mé nitro zformovals ty sám, v lůně mé matky jsi mě tkal. (Žalmy 139:13)

Mezi všemi zločiny, které může člověk páchat proti životu, má právě úmyslný potrat zvláštní znaky, které z něho činí přestoupení zvláště závažné a opovrženíhodné. Druhý vatikánský koncil ho spolu s vraždou dítěte nazývá "hanebným zločinem". Dnes však se ve svědomí mnoha lidí chápání závažnosti tohoto zla pomalu zastírá. To, že v myšlení lidí, jejich chování i zákonech je potrat akceptován, je výmluvným dokladem velmi nebezpečné morální krize, z které pramení stále obtížnější rozlišování toho, co je dobro a co zlo, a to i v

případě, že se jedná o základní právo na život. (Evangelium Vitae čl. 58)

6. **Je cizoložství menší nebo větší zlo? Anebo jak si vede na stupnici dobra – případně, může být někdy považováno za dobro?**

Manželství ať si všichni váží a manželské lože ať je bez poskvrny, vždyť smilníky a cizoložníky čeká Boží soud. (Židům 13:4)

Cizoložství. Toto slovo označuje manželskou nevěrnost. Když dva partneři, z nichž je alespoň jeden sezdáný, mají mezi sebou pohlavní styk, i třeba náhodný, dopouštějí se cizoložství. Kristus odsuzuje cizoložství spáchané i prostou žádostivostí. Šesté přikázání a Nový zákon cizoložství naprosto zakazují. Proroci pranýřují jeho těžkou hříšnost, vidí v něm symbol hříchu modloslužby. (KKC 2380)

7. **Měla by být teologie hříchu jakožto omylu oficiálním učení katolické církve? Je v pořádku, že se na KTF UK učí, že hřích není urážkou Boha a že Boha nelze urazit?**

Hřích přišel na svět skrze jediného člověka a s hříchem přišla smrt. Smrt se pak rozšířila na všechny lidi, poněvadž všichni zhřešili. (Římanům 5:12)

***Hřích je především urážkou Boha,** přerušením styků s ním. Zároveň poškozuje společenství s církví. Proto obrácení přináší současně Boží odpuštění a smíření s církví; to vyjadřuje a liturgicky uskutečňuje svátost pokání a smíření. (KKC 1440)*

8. **Když poznáme menší a větší zlo (dobré a zlé), bude to naše cesta spásy?**

Na to had ženě řekl: „Určitě nezemřete! Bůh ale ví, že jakmile pojdete z toho stromu, otevřou se vám oči a budete jako Bůh: budete znát dobro i zlo.“ (Genesis 3:4-5)

Ze své perspektivy považuji vaše učení za teologicky problematické a v rozporu s oficiálním učením katolické církve. Věřím, že Kristova oběť na kříži nebyla jen demonstrativním aktem sebevydání, ale skutečným aktem smíření, jak potvrzuje například 2. Korintským 5,18-19. Pokud by hřích nebyl něčím, co nás skutečně odděluje od Boha a co nevyžaduje vykoupení – jak učíte vy – pak by Kristova smrt postrádala jakýkoli smysl.

Jako laik také nerozumím tomu, jak je možné, že od bývalého profesora KTF UK a současného vedoucího Katedry kulturních a náboženských studií Univerzity Hradec Králové slyším, že Boha nelze hříchem urazit. V Katechismu katolické církve se však následně dovídám – a to je také v souladu s mým svědomím – že hřích je urážkou Boha.

Váš výklad, že Bůh na nás „kroutí hlavou“ a že hřích je pouze součástí naší „tvořivosti“, je podle mého laického názoru nejen teologicky nesprávný, ale také podkopává celou podstatu Kristova vykupitelského díla. Kdyby hřích byl pouze „omylem“, jak veřejně vyučujete, pak by nebylo potřeba, aby Bůh poslal svého Syna na kříž. Hřích by nebyl vážným problémem, který si žádá tak radikální řešení. Jsem hluboce přesvědčen, že toto pojetí hříchu, jak ho prezentujete, je v přímém konfliktu s katolickým učením a neodpovídá tomu, co církev od svého založení učí o hříchu, vykoupení a spáse. Proto považuji za nutné na tuto věc upozornit a vyzvat Vás k veřejnému přehodnocení Vašich názorů, které mají potenciál vést věřící i vaše studenty na cestu, jež není v souladu s pravdou, kterou nám Písmo a učitelský úřad církve zjevují.

S přáním pokoje a pravdy v Kristu,

